

Область удосконалення управління інфраструктурою визначається в цілях встановлення балансу між її елементами, стану активів і виявлення потенціалу розвитку.

Висновки та перспективи подальших досліджень у цьому напрямку. Структурна перебудова економіки потребує випереджаючого розвитку інфраструктурних галузей. Відповідно концентрація уваги на активізацію діяльності інституціональної інфраструктури, особливо її інформаційної складової дозволить створити ефективну систему інфраструктурного менеджменту. Саме вона стане основою для підвищення інвестиційної привабливості інфраструктурних галузей як в загальнонаціональному, так і в галузевому аспекті.

Література

1. *Кузнецова А. И.* Инфраструктура: вопросы теории, методологии и прикладные аспекты современного инфраструктурного обустройства. Геоэкономический подход / А. Кузнецова // Изд. 2-е. — М.: КомКнига, 2010. — 456 с.
2. *Крылатых Э. Н.* Агропродовольственный сектор: многофункциональность, факторы развития, риски / Э. Н. Крылатых // Економіка АПК.— 2010. — № 2. — С. 162—164.
3. *Кочетов А. Н.* Современный взгляд на роль инфраструктуры в социальном развитии общества [Електронний ресурс] / А. Кочетов, Д. Харитонов // Режим доступу до ресурсу: http://www.seun.ru/oldsea/Win/Journal/j_2000_2r/Socio/kochet.htm
4. Формування та функціонування ринку агропромислової продукції (практичний посібник) / За ред. П. Т. Саблука. — К.: ІАЕ, 2000. — 556 с.
5. *Носова С. С.* Инфраструктура в системе общественного воспроизводства / С. С. Носова. — М., 1982. — 254 с.

УДК 330.341.1:338.242(447)

Н. В. Терещенко, к. соц. н., доц.
кафедри політології та соціології
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

АНОТАЦІЯ. Акцентується увага на: інноваційному розвитку; основних принципах державної інноваційної політики; єдності стратегічного та поточного державного регулювання; людині як об'єкті капітальних інвестицій; організації інноваційного наукового колективу;

активізації інноваційної діяльності; концепції інтелектуального капіталу; моделях соціальної реальності; інноваційній моделі державного розвитку; соціально-технологічній та інноваційній культурі.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інновації, моделі соціальної реальності, інноваційна модель державного розвитку, інноваційна діяльність, державне регулювання, інтелектуальний капітал, інноваційна культура.

АННОТАЦИЯ. Акцентируется внимание на: инновационном развитии; основных принципах государственной инновационной политики; единости стратегического и текущего государственного регулирования; человеке как объекте капитальных инвестиций; организации инновационного научного коллектива; активизации инновационной деятельности; концепции интеллектуального капитала, моделях социальной действительности, инновационной модели государственного развития, социально-технологической и инновационной культуре.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновации, модели социальной реальности, инновационная модель государственного развития, инновационная деятельность; государственное регулирование; интеллектуальный капитал, инновационная культура.

ANNOTATION. Attention is accented on: to innovative development; basic principles of public innovative policy; to unity of strategic and current government control; to the human as an object of capital investments; organizations of innovative scientific collective; activations of innovative activity; conceptions of intellectual capital; models of social reality; to the innovative model of state development; socialtechnological and innovative cultures.

KEY WORDS: innovations, models of social reality, innovative model of state development, innovative activity, government control, intellectual capital, innovative culture.

Постановка проблеми. Вагомою ланкою організаційно-економічного механізму розвитку національної економіки є управління інноваціями. Інноваційний розвиток держави — національна економічна ідея, тактика соціальної й гуманітарної політики. В сучасних умовах суспільного розвитку інновації мають сприяти інтенсивному розвитку економіки, забезпечувати гармонійний суспільний розвиток, прискоренню впровадженню у виробництво новітніх досягнень науки і техніки, подальшому розвитку суспільства. Потребується розробка стратегії та модель державного інноваційного розвитку України. Її визначальними пріоритетами мають стати реалізація державної політики, спрямованої на структурну модернізацію господарського комплексу, перехід на інноваційну модель розвитку та становлення високотехнологічної держави.

Аналіз наукових джерел та публікацій свідчить, що інновації вчені розглядають як процес (Б. Твісс, А. Койре, П. Пінінге, В. Раппопорт, Б. Санта, В. Кабаков, Г. Гвішіані, В. Макаров та ін.); як систему (Н. Лапін, Й. Шумпетер); як зміну (Ф. Валента, Ю. Яковець, Л. Водачек та ін.); як результат (А. Левінсон, С. Бешелев, Ф. Гурвич). В економічній науці фіксується не лише процес впровадження та рентабельне використання нововведення.

Формулювання мети (постановка завдання). Мета державного регулювання на кожному історичному етапі розвитку економіки залежить від ступеня загального розвитку економіки. Для України необхідно окреслити пріоритетну економічну мету, яка б відповідала новоствореному ринковому механізму господарювання й відображала національні інтереси та деталізувати відповідно до напрямів реалізації соціально-економічної політики держави. Розробка стратегії державного розвитку включає визначення найважливіших соціально-економічних, інших цілей та завдань на перспективу (в т. ч. соціальних орієнтирів, основних пропорцій і структурних зрушень), а також ефективної соціальної політики, яка сприяє їхній реалізації. При цьому визначення соціально-економічної мети має здійснюватись для країни в цілому, окремих її регіонів, сфер економіки, територіально-виробничих формувань, виходячи з нагальної необхідності задоволення потреб суспільства, наявних ресурсів і визначених пріоритетів розвитку.

Виклад результатів дослідження. Інновація — це нововведення, пов'язане з науково-технічним прогресом [11] і полягає у відновленні основних фондів і технологій, в удосконаленні управління й покращенні економічних показників підприємства. Необхідна умова розвитку виробництва, підвищення якості та кількості продукції, появи нових товарів і послуг. У ринкових умовах інновації охоплюють усю економіку, включаючи продуктивні сили (засоби виробництва, навчання працівників) і виробничі відносини (форми і методи управління, поділу, спеціалізації й кооперації праці). Інновація — прибутковий об'єкт, успішно впроваджений у виробництво. За результатами зробленого відкриття він якісно відрізняється від попереднього аналога.

Методологія системи подання інновацій в умовах ринкової економіки базується на міжнародних стандартах. Інновація у своєму розвитку (життєвому циклі) змінює форми, просуваючись від ідеї до впровадження. Важливою умовою успіху інновації є наявність самого інноватора-ентузіаста, захопленого новою ідеєю й готового докласти максимум зусиль, аби втілити її в життя та

лідера-підприємця, котрий, ризикуючи, узявся б за проект [2; с. 19—21] (знайшов інвестиції, організував виробництво, просував новий товар на ринок і тим самим реалізував свій комерційний інтерес).

Рух від інновації до підприємництва — інноватика. Вже всередині самої інноватики виокремилися нові самостійні напрями: формування нововведень, опір нововведенням, дифузія (поширення нововведень); адаптація до них людини й пристосування їх до людських потреб; інноваційні організації; прийняття інноваційних рішень тощо. Сукупність науково-технічних, технологічних та організаційних змін, що відбуваються впродовж реалізації інновацій — це **інноваційний процес** (орієнтований на задоволення потреб ринку). Період створення, поширення й використання нововведень — **інноваційний цикл**. Ускладнення розвитку суспільства, нові масштаби приводять до того, що в ньому розгортаються всеохоплюючі базисні цикли: не тільки економічні, політичні, але й цикли культурні. Значення циклів полягає в тому, що на них суспільство апробує крайні варіанти можливостей свого існування, випробовуючи на міцність найважливіші параметри власної відтворювальної діяльності. Так воно звільняється від безперспективних нововведень та елементів, а також від застарілих структур [12]. Складність розуміння циклів полягає в тому, що вони виникають як органічні, які виростають із самої основи соціокультурного розвитку суспільства, однак у певний момент можуть набути неорганічного, навіть патологічного характеру. Незмінні цикли здатні почати руйнувати суспільство, в якому з'явилися нові життєво важливі параметри, джерела прогресивних форм розвитку. Це відбувається тоді, коли суспільство з тих чи інших причин не в змозі привести історично складені цикли у відповідність з іншими змінами, чи навпаки. Творчі можливості суспільства спонукатимуть долати історичну інерцію. В різних культурах по-різному, але, однак, завжди визріває здатність перетворювати ці цикли на предмет пізнання. Зміна соціальних порядків призводить до видозміни типів культур або суперсистем (визначення П. Сорокіна), сенс якої, насамперед, у переоцінці цінностей. За такої тенденції шляхи суспільного розвитку передбачають їх багатоваріантність, яка базується на багатовимірності сучасного світу. Відтак з'являються нові підходи до розуміння соціальної реальності та можливих перспектив.

Розвиток ринкової господарської системи вносить корінні зміни у наше уявлення про пряму залежність між обсягом вироб-

ництва та реальним потенціалом економіки, передусім за рахунок підвищення ролі знань. Знання мають сприяти посиленню результатів господарської діяльності.

На зміну традиційній діючій концепції конкурентоспроможності держави, орієнтованій на обсяги, питому вагу та темпи зростання ВВП, приходиться поняття перспективної конкурентоспроможності, що визначається рівнем використання нових технологій та знань [9]. Основні принципи державної інноваційної політики: орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки; визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку; формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності; створення умов для збереження, розвитку й використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу; забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності; ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері; здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захист вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок; фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової та митної політики у сфері інноваційної діяльності; сприяння розвитку інноваційної інфраструктури; інформаційне забезпечення суб'єктів та підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності.

Вагомим є **принцип забезпечення єдності стратегічного та поточного державного регулювання, його оперативності**. Стратегічне державне регулювання має загальнодержавне значення. Його мета — збереження економічного й соціального курсу держави, який закладається до програми реалізації реформ, національних, цільових, комплексних та інших програм. З цією метою державою складається й контролюється перелік ресурсів, які мають стратегічно важливе значення. В Україні, поточне державне регулювання має забезпечити реалізацію стратегії в умовах конкретної економічної й політичної ситуації, що зумовлює гнучкість системи державного впливу. Оперативне поточне державне регулювання опирається на податкову, емісійну, кредитну, бюджетну, соціальну та інші види економічної політики. У межах поточного регулювання уряд України формує державний бюджет, визначає основні напрями податкової політики, а також характер зовнішньоекономічної політики (шляхом розробки митних тарифів, експортних квот тощо). Усі ці складові частини державного управління економікою мають бути взаємопов'язані

й здійснюватися систематично для забезпечення реалізації державної мети. Важливим принципом державного регулювання є дотримання вимог матеріально-фінансової збалансованості для забезпечення ресурсного потенціалу суспільства, контролю фінансових потоків (гроші, забор'язання за кредитом, акції, цінні папери тощо [1; с. 12]). Тому посиленої уваги вимагають проблеми ринку капіталів, його функціональної інфраструктури, **запровадження ефективної системи страхування інновацій**.

Державне регулювання забезпечується управлінською, плановою й контрольною діяльністю міністерств, державних комітетів та інспекцій України і включає втручання в діяльність підприємств та інших господарюючих суб'єктів. Джерелами інноваційно-інвестиційної підтримки можуть бути кредитні ресурси, іноземні інвестиції, позабюджетні кошти, інноваційні фонди тощо [8; с. 55—56]. Державна підтримка підприємств має виступати як взаємозв'язок державою та підприємством. Інноваційне інвестування позитивно відбивається на виробничо-господарській діяльності, дає змогу оновити виробничо-технічну базу, подолати кризові явища, а суспільство отримає: оновлене виробництво, збалансованість державного бюджету, нові робочі місця, підвищення матеріального становища населення [5; 8]. Це матиме позитивні соціально-економічні наслідки.

Вчені вирізняють **три моделі соціальної реальності**: статичну, динамічну та соціально-технологічну [5; 6].

Статична модель — сприйняття соціальних явищ як нерухомих, завжди рівних самим собі, що не мають здатності до самозміни. Суспільне життя сприймається як механічна сукупність явищ, які підлягають довільному комбінуванню відповідно до мети та ідеалів суб'єкта (держави, групи, особистості) та відсутністю об'єктивних обмежень на можливі суб'єктивні комбінації (зумовлені намірами суб'єкта та його ресурсами).

Динамічна модель пов'язана з сприйняттям соціальних явищ як таких, що змінюються, так і взаємопов'язаних. Це вияв узагальненого погляду на світ, який передається в розрізненні соціальних процесів, їхніх джерел і форм, результатів і наслідків. Будь-яка спрямована дія сприймається як елемент або ланка в ланцюгу внутрішніх і зовнішніх імпульсів соціального процесу. Оцінюється з погляду не декларованого, а ймовірного і досягнутого результату. Ця модель може бути пов'язана з різними ціннісними орієнтаціями та поведінковими стратегіями людини.

Соціально-технологічна модель — розуміння соціальних процесів з погляду можливих напрямів, форм і способів їх оп-

тимізації, оцінки передбачуваних результатів і наслідків, прийняття рішень і мінімізації ймовірних помилок. Продовжує і доповнює динамічну модель, яка завдяки цьому набуває конструктивної спрямованості.

Перспективи подальших досліджень. Сучасні реалії розвитку світової та вітчизняної економік спонукають до необхідності створення **інноваційної моделі державного розвитку** — об'єктивно сформованного суспільного стандарту (еталону) інноваційної діяльності з релевантними властивостями з метою отримання очікуваного продукту матеріальної чи інтелектуальної праці, що сприятиме підвищенню якості, комфорту життя та сприятиме конкурентоздатності вітчизняної економіки.

Стійке економічне зростання забезпечується рівнем розвитку та динамізмом інноваційної сфери. У світовому господарстві формується нова парадигма зростання на базі використання знань як найважливіших економічних ресурсів [6]. Провідним фактором економічної динаміки є наукові розробки й інновації. Саме інновації призводять до формування нових галузей і виробництв, а ініціатором їх є творчість людини-новатора. Необхідність мотивації персоналу до інновації потребує стимулювання інтелектуальної праці. Одна з ключових проблем активізації інноваційної діяльності полягає у створенні умов, ситуацій, що максимально розвивають творчу активність. Потребується визнання людини як об'єкта капітальних вкладень та економічної діяльності.

Капітальні вкладення в людину-новатора прибуткові. Одна з вагомих функцій держави — створення сприятливих умов для інноваційного розвитку суспільства [5; с. 13—15]. Доцільно: залучати витрати на дослідницькі роботи приватного сектора в собівартість продукції; списувати значну частину наукового устаткування за нормами прискореної амортизації; застосовувати систему адресних податкових пільг; залучати малий і середній бізнес до інноваційної діяльності у сфері нових технологій; надавати пільгове кредитування для науково-технічних розробок; передавати на пільгових умовах державне майно або землю для створення інноваційних підприємств, створювати наукову інфраструктуру в регіонах.

Основою організації інноваційного осередку має стати невеликий первинний науковий колектив (у тому разі, коли дослідження ведуться на «паритетних» засадах вченими). Саме в такому «первинному» колективі складається плідний клімат, що істотно відрізняється від бюрократичної атмосфери великих НДІ: малі підприємства більш гнучкі, ініціативні, краще пристосову-

ються до динамічного зовнішнього середовища. Розвиток малого інноваційного бізнесу надасть змогу зберегти кваліфіковані науково-технічні кадри й прискорити доведення науково-технічної розробки до промислового зразка і його впровадження. Проте малі інноваційні підприємства дуже нестійкі: у них нетривалий життєвий цикл, тому необхідна державна підтримка (включаючи цільове фінансування з бюджету, стимулювання приватного капіталу до фінансування їхньої діяльності, податкові й амортизаційні пільги).

Особливе місце в системі «прямих» заходів впливу держави на інноваційний бізнес належить заходам, що стимулюють кооперацію промислових корпорацій у НДДКР та кооперацію університетів з промисловістю. Друга з цих форм кооперації спричинена усвідомленням об'єктивної необхідності, з одного боку, доведення передових наукових ідей до стадії їхньої комерційної реалізації, з іншого — створення умов для зацікавленості промисловості у фінансуванні академічних досліджень [10]. У цьому напрямі державної інноваційної політики чітко виявляється її перспективна спрямованість, зацікавленість у науковій новизні промислових інновацій, що нерідко є вторинним за реалізації інтересів промислових підприємств (вирішують передусім виробничі й комерційні завдання). Створення консорціумів, інженерних центрів, наукових та технологічних парків й інших перспективних формувань, що успішно реалізують складні інноваційні ідеї — наочний приклад ефективності державної підтримки таких ідей, завдяки чому різні організації не лише усвідомлюють необхідність спільної реалізації інноваційного циклу, а й реально відчують переваги спільної роботи. Потребується державна підтримка малого наукомісткого бізнесу в техно- та наукових парках що підвищує стійкість інноваційних осередків.

Водночас проблема активізації інноваційної діяльності, переходу на інноваційну модель розвитку все ще залишається для нашої країни як у теоретичному, так і в практичному аспектах актуальною. При дослідженні проблеми формування інноваційної стратегії, розробці програм її реалізації не приділяється достатньо уваги ролі інтелектуальному капіталу у вирішенні цієї проблеми. Не розроблені мотиваційно дієві економічні механізми створення й поширення нововведень. В Україні відсутня достатня статистична база, яка б давала змогу відслідковувати багатоманітні процеси інноваційної діяльності. Тому доцільно створення нормативної бази для переходу України на загальновізнані світові стандарти обліку й статистики науково-технічної й інноваційної діяльності;

створення інформаційного банку технологій, а також прогресивних форм передачі інтелектуальної продукції у виробництво. Негативно позначається на інноваційній діяльності недостатнє проведення маркетингових досліджень [5; с. 13]. Ринкова інфраструктура інноваційної сфери розвиваються недостатньо активно. Людський потенціал (капітал) накопичується аналогічно матеріальному й фінансовому шляхом вкладання засобів для одержання прибутку в майбутньому. Йдеться про інвестування в капітал (в утворення, інформаційний пошук, підготовку й перепідготовку на виробництві). Вартісна оцінка нагромадження людського капіталу в частині освіти (знань, навичок, досвіду) може бути виражена у вигляді витрат на освіту. Мотивацією до підвищення рівня освіти є рівень оплати праці. Як правило, люди з більш високим рівнем освіти одержують більш високу плату. Тому потребується **формування концепції інтелектуального капіталу. Інтелектуальний капітал** — знання, що наявні в організації і можуть використовуватися, для отримання переваг над конкурентами. Має дві взаємозалежні складові: знання, освіта, професіоналізм (людський капітал) та результат творчої праці (інтелектуальний продукт (інновації)). Інтелектуальний капітал набуває в сучасному світі все більшої ваги, визначає імідж організації і зміст бізнесу. Мотивація інтелектуальної праці до інноваційної діяльності визначається різними факторами. Серед них — матеріальна зацікавленість. Та саме **мотиваційний потенціал оплати інтелектуальної праці в нашій країні використовується недостатньо!** Для того, щоб матеріальна зацікавленість стала мотивацією участі в інноваціях, розмір винагороди має співвідноситися з результативністю інтелектуальної праці і тим самим стимулювати її. Пропозиція: частину заробітної плати виплачувати у вигляді премій, розмір яких залежить від отриманого результату; встановлювати щорічні премії за комерційні успіхи. Для творчих працівників грошова мотивація відіграє, безумовно, важливу роль, але в деяких випадках важливішими стають мотиватори самовираження як засіб задоволення потреби більш високого порядку. Наприклад, престиж, задоволеність роботою, кар'єра, влада і вплив, можливості самовираження особистості. Тому важливо розробити систему мотивації, пристосовану до психології конкретної людини та особливостей національної ментальності.

Необхідно сформувати соціально-технологічну та інноваційну культури особистості працівника та суспільства. **Соціально-технологічна культура** — це вміння аналізувати соціальні системи, знати їхню структуру, логіку і розвитку потенціал.

Інноваційна культура — специфічний спосіб організації, розвитку інноваційної діяльності, що втілений в продуктах матеріальної та інтелектуальної праці в системі соціальних норм і суспільно-значущих цінностей. Характеризує особливості свідомості та креативність трудової поведінки в процесі створення інноваційного продукту з метою втілення ідей, що приносять прибуток та благо цивілізації.

Історія розвитку людського суспільства доводить, що держава бере на себе місію захисту суспільства тоді, коли воно заявляє свої права на захист. Трудова ініціатива сприятиме подальшому інноваційному розвитку країни. Розвиток громадянського суспільства сприятиме усвідомленню, що необхідно активно працювати у напрямі задоволення духовно-культурних та естетичних потреб людини. Ці потреби мають розглядатися не тільки в площині розважальної індустрії, шоу-бізнесу та дозвілля. Питання культури, етики, науки, освіти та мистецтва мають стати перспективними напрямками розвитку України. Цінність країни має визначатися рівнем розвитку культури, гуманністю суспільства, соціально-психологічним комфортом. Значущими є знання людини, її культура, інтелект та якість праці. Це має зрозуміти і визнати насамперед інтелігенція. Вона має стати творцем та носієм культури, потужною науковою силою. Культура — універсальна цінність, що сприяє культурному відродженню нації. Пріоритет культури та гуманізму на всіх рівнях стає об'єктивно затребуваним. Гуманізм відповідає ментальності української нації, а ідея культури — ідеї людської досконалості. Це потребує цілеспрямованих дій колективного інтелекту населення та його самоорганізації; здійснення життєтворчої та культуротворчої місії інтелігенції, примноження її інтелектуально-наукового, духовно-етичного та художньо-естетичного потенціалу. Духовний розвиток особистості визначається її вихованням та освітою. Головним ресурсом України є людський потенціал. В Україні історично відсутня національна аристократія, здатна досягнути, донести до свого народу та реалізувати національні інтереси своєї країни. Національна еліта має бути соціально відповідальною. Україна потребує провідників нації, спроможних піднятися над своїми корисливими інтересами, осмислити фундаментальні тенденції розвитку сучасного світу та інноваційними управлінськими рішеннями сприяти розбудові держави.

Висновки: В Україні реформування економіки здійснюється за умови недостатнього налагодження господарських зв'язків і пропорцій, втрати ефективності у використанні наявних вироб-

ничих ресурсів, прихованого безробіття, знецінення доходів громадян. Ці негативні явища призвели до валютно-фінансової кризи, падіння інноваційної активності, дефіциту обігових коштів [7]. Їх подолання можливе за інвестиційної підтримки підприємств, з урахуванням економічних пріоритетів. Державна інноваційно-інвестиційна підтримка підприємств, особливо приватизованих, полягає у створенні таких умов власникам, щоб вони могли закріпити набуту власність у процесі ефективної господарської діяльності. Інноваційну модель державного розвитку суспільства не може бути втілено без збільшення асигнувань на науку, науково-технічні розробки та їх впровадження. Активізація інноваційної діяльності неможлива без зміцнення відносин між наукою й освітою. Звідси необхідність мотивації творчих працівників до інновацій, стимулювання інтелектуальної праці. Розробка та впровадження інноваційної моделі державного розвитку необхідні Україні. Для того, щоб досягти рівня розвитку розвинених країн, українцям потрібно не тільки підвищувати темпи росту, а й спроектувати інноваційну модель соціально-економічного розвитку.

Література

1. *Богиня Д., Волинський Г.* Державне регулювання перехідних процесів // Економіка України. — № 5. — 2005. — С. 12—18.
2. *Василенко М.* Інноваційний шлях розвитку для України не тільки можливий, а й перспективний // Трибуна. — 2002. — № 9/10. — С. 19—21.
3. *Гальчинський А.* Складним шляхом реформ: деякі підсумки і перспективи / Економіка України. — № 6. — 2007. — С. 4—16.
4. *Гальчинський А.* Відновити дієздатність держави // Економіка України. — № 8. — 2000. — С. 8—15.
5. *Долишний М., Козориз М.* Модели государственного регулирования в рыночной экономике. — 2009. — № 6. — С. 13—22.
6. *Кондратьев Н. Д.* Модель экономической динамики капиталистического хозяйства: первичный эскиз. — М., Наука, 1991.
7. *Норт Д.* Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки. — К.: Основи, 2000. — 198 с.
8. *Латко О. О.* Розвиток системи управління науково-інноваційною сферою в Україні // Економіка і прогнозування. — 2002. — № 1. — С. 55—58.
9. *Мазур А. А., Маринський Г. С., Гагауз І. Б.* и др. Современные инновационные структуры и коммерциализация науки // Под ред. А. Мазура. — Харьков, 2000. — 256 с.
10. *Пиноненко Н.* Инновации и инновационная политика на этапе перехода к новому технологическому порядку / Вопросы экономики. — № 9. — 1997.

11. Шумпетер И. Теория экономического роста. — М., 1982.
12. Яковец Ю. А. Предвидение будущего: парадигма цикличности. — М., 1992.

УДК 332:339.7

В. В. Токар, доцент кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

АНОТАЦІЯ. У статті розкрито роль інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств у забезпеченні економічної безпеки України; представлено авторські пропозиції щодо вдосконалення механізму співпраці між реальним сектором економіки та державою з метою підвищення технологічного рівня виробництва.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: національна безпека, економічна безпека, державне регулювання, інноваційно-інвестиційна діяльність, НДДКР.

АННОТАЦИЯ: В статье раскрывается роль инновационно-инвестиционной деятельности предприятий в обеспечении экономической безопасности Украины; представлены авторские предложения по усовершенствованию механизма сотрудничества между реальным сектором экономики и государством с целью повышения технологического уровня производства.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: национальная безопасность, экономическая безопасность, государственное регулирование, инновационно-инвестиционная деятельность, НИОКР.

ANNOTATION: The article reveals the role of innovation and investment activity in ensuring of the economic security of Ukraine; discloses the author's propositions of improving of the cooperation of the real economic sector and government in the sake of upgrading of the production technology.

KEY WORDS: national safety, economic security, government regulation, innovation and investment activity, R&D.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світової економічної системи характеризується посиленням тиску на національні економіки, підвищуючи актуальність спрямування заходів на забезпечення економічної безпеки держави, що формує основу справжнього суверенітету та незалежності.